

Nr 448.

Av herr **Johnsson** i Stockholm m. fl., angående utredning av behovet av ytterligare industrihem eller omskolnings- och träningsanstalter för från fängelser, vissa sjukhus och anstalter utskrivna eller permitterade personer.

I »Betänkande angående det frivilliga skydds- och hjälparbetet», nr 11 i statens offentliga utredningar 1933, ha sakkunniga föreslagit upprättandet av industrihem för frigivna.

Två sådana industrihem kommo till stånd år 1939, upprättade dels av frälsningsarmén vid Värtan i Stockholm, dels av Stockholms stadsmission å tomt vid Lövholmsvägen på Liljeholmen.

Båda hemmen ha alltsedan starten fortsatt sin verksamhet till stor båtnad för det klientel, varför de varit avsedda. Hemmet på Liljeholmen, som har plats för 25 interner och därutöver kan bereda arbete åt ett 40-tal med bostad utanför hemmet, har jämte frigivna även mottagit andra från anstalt utskrivna eller försöksutskrivna män t. ex. från alkoholistanstalt, psykiatriskt sjukhus eller skyddshem. Intagning har skett genom stadsmissionens arbetsförmedling för partiellt arbetsföra, vilken fr. o. m. 1 mars 1944 under namn av arbetsberedningskontoret övertagits av staten såsom en avdelning av arbetsnämnden i Stockholm. Genom särskilt träffad överenskommelse får arbetsberedningskontoret för sin arbetsanskaffning fortfarande begagna sig av stadsmissionens industrihem såsom omskolnings- och träningsarbetsplats för platsökande män av någon av de nämnda kategorierna. Samtidigt sörjer arbetsberedningskontoret för att de sålunda placerade männen icke onödigt länge kvarbliva vid industrihemmet utan om möjligt efter högst 8 månaders vistelse där beredas plats i den öppna arbetsmarknaden.

Erfarenheterna av denna anordning ha visat sig synnerligen lyckosamma. För fängelseledningen, sjukhusens läkare och alkoholistanstalternas föreståndare har det varit en stor trygghet att vid villkorlig frigivning, försökspermission eller slutlig utskrivning hänvisa personer till de möjligheter till både arbete och tillsyn, som sålunda stått till buds. I många fall har tack vare dessa möjligheter vårdtiden kunnat väsentligt förkortas.

De båda industrihemmen fylla dock icke tillnärmelsevis behovet för hela landets vidkommande av övergångsplatser för här avsett klientel. En stor olägenhet ur landets synpunkt är också, att båda de befintliga hemmen äro förlagda till Stockholm. Följden härav blir, dels att landsortens myndigheter icke anse sig kunna annat än i undantagsfall hänvisa personer till något av

dessa hem, dels att en socialt sett icke önskvärd uppsugning av dessa element sker till Stockholm, där de ofta sedan kvarstanna och ej alltid kunna bestå i frestelserna.

Såväl chefen för kungl. fångvårdsstyrelsen som initierade tjänstemän i arbetsmarknadskommissionen samt läkare vid psykiatriska sjukhus, fängelsedirektörer, föreståndare för alkoholistanstalter och socialarbetare i betrodde ställning i olika delar av landet ha vitsordat behovet av ytterligare hem av detta slag. Behov synes föreligga av ett hem för Sydsverige, ett för Västsverige och ett för Norrland. De borde måhända icke förläggas till någon stad utan i ännu högre grad än de redan befintliga vara förbundna med någon verklig industri på något avstånd från någon större stad. Platsantalet torde böra begränsas till ett trettiootal vid varje hem.

Till upprättandet och driften av dessa hem torde enskilda institutioner vara villiga medverka.

Med åberopande av det ovan anförda få vi härmed vördsammast föreslå,

att riksdagen ville hemställa till Kungl. Maj:t om en allsidig utredning av behovet av ytterligare sådana industrihem eller omskolnings- och träningsanstalter för från fångelser, vissa sjukhus och anstalter utskrivna eller permitterade personer samt kostnaderna därför och lämpligaste former för deras upprättande, ledning och drift.

Stockholm den 23 januari 1945.

Ruben Swedberg.

Joh. Nilson.

Joh. W. Johnsson.

Rudolf Boman.

i Kieryd.
